

60111000 – Geografiya hám ekonomikalıq bilim tiykarları bakalavr tálim baǵdarınıń 4^b-kurs studentleri ushın “Geografiyadan másele hám shınıǵıwlar” páninen Juwmaqlawshı qadaǵalaw sorawları

1. Oqıwshılar jazǵı dem alıw lagerine dáslep arqa-shıǵıs, keyin ala qubla, keyin bolsa qubla-batıs jóneliste júrip ketedi. Olar dem alıw ornınan tap sol jol menen qaytsa qaysı jónelisler boyınsha júredi?
2. +10°C temperaturalı hawanıń 1 m³ te 4,14 gr suw puwı bar ekenligi belgili, hawanıń salıstırmaı ıǵallıǵın anıqlań.
3. AQShdaǵı Boston qalası 71° batıs boylıqta jaylasqan. Ol qaysı saat poyasında jaylasqanlıǵın anıqlań.
4. Tashkent qalasında jıllıq jawın muǵdarı 367 mm di quraydı bul maǵlıwmattan paydalanıp 1 gektar maydanda qansha metr kub jawın túsiwin esaplań.
5. Aral teńizi boyında jıllıq jawın muǵdarı 200 mm, puwlanıwshılıq bolsa 1000 mm ge teń, ıǵallıq koefficientin tabıń.
6. Eger mektepke 45° azimut penen barǵan bolsańız, úyge qaysı jóneliste qaytasız?
7. Oqıwshı úyden shıǵıp arqa jóneliste 300 m, keyin shıǵıs jóneliste 150 m hám qublaǵa qaray 150 metr aralıqtı basıp ótti. 1 sm de 100 m masshtabda oqıwshı basıp ótken jol marshrutın dápterinińize sızın.
8. Argentina paytaxtı Buenos-Ayres qalası 58° batıs boylıqta jaylasqan. Ol qaysı saat poyasında jaylasqanlıǵın anıqlań.
9. Temperaturası +30°C bolǵan bir metr kub hawanıń quramında 20,3 gramm suw puwı bolıp, toyınıw ushın taǵı 10,10 gramm suw kerek. Hawanıń toyınıwshılıq dárejesin procentte esaplań.
10. Teńiz jaǵasında atmosfera basımı 760 mm sinap baǵanasına teń bolsa, xalıq punktinde bul basım 728 mm ge teń. Xalıq punkti jaylasqan ornınıń absolyut biyikligin tabıń.
11. Dápterinińize 30°, 60°, 300°, 330° lı azimut baǵdarların sızın hám ol gorizonttıń qaysı baǵdarı ekenligin kórsetin.
12. Jerdiń betinde +5° C temperatura bolsa suw qaynawı múmkin bolǵan tereńlikte esaplap tabıń.
13. Kievden Qaraǵandaǵa shekem bolǵan 2950 km li aralıq kartada 11,8 sm ge teń bolsa, tap sol aralıq kartada 8,2 sm ge, sol aralıqtıń ózi 16,4 sm ga teń bolsa, bul kartalardıń masshtabı qanday boladı? Qaysı kartanıń masshtabı kishi?
14. Andijan meteorologiyalıq stansiyasında jıllıq jawın muǵdarı 236 mm jawın túskenligi anıqlanǵan. 1 km. kv. maydanda neshe metr kub jawın túskenligin esaplap tabıń.
15. Termiz qalasında jıllıq jawın muǵdarı 133 mm, puwlanıwshılıq bolsa 1500 mm ge teń, ıǵallıq koefficientin tabıń.
16. 30 metr tereńlikke shekem turaqlı temperatura +10°C bolǵan orındaǵı 1,5 km, 3000 metr tereńlikte qazılǵan qudıqlardaǵı suw temperaturası neshe gradusqa teń ekenligin anıqlań.
17. Tashkentten jolǵa shıqqan “Afrosiyob” tez júrer poyezdi Buxaraǵa jetip kelgenge shekem 550 km aralıqtı basıp ótti. Bul aralıq kartada 11 sm ge teń. Kartanıń masshtabın anıqlań.
18. 2017-jıl maǵlıwmatı boyınsha Ózbekstan Respublikası xalqı sanı 32,6 mln adam, maydanı bolsa 448,9 mın.km² di quraydı. Bul maǵlıwmatlardan paydalanıp mámleket xalqı tıǵızlıǵın anıqlań.
19. Tashkentte hawa temperaturası +27°C, Sidneyde hawa temperaturası +12°C bolsa, bul qalalardan 4 km bálenttegi hawa temperaturasını anıqlań.
20. 1 metr kub hawada +30°C da 12,99 gr suw puwı bar ekenligi belgili, hawanıń salıstırmaı ıǵallıǵın anıqlań.
21. Atılıp shıqqan lava temperaturası 800°C bolsa, ol qansha tereńnen shıǵıp atırǵanlıǵın esaplap tabıń.
22. Ózbekstan xalqı 2017-jıl 1-yanvar boyınsha, 32 120 500 adamdı quradı. Mámlekette jıl dawamında tuwılǵanlar sanı 715 500 adamdı, qaytı bolǵanlar sanı bolsa 161 500 adamdı quradı. Migraciyada qatnasqanlar 334 800 adamdı quraǵan jaǵdayda, sonnan 157 100 danası immigrant, 177 700 danası emigrant bolsa, 2018-jıl 1-yanvar jaǵdayında Ózbekstan turaqlı xalqın tabıń.
23. Tashkentte hawa temperaturası +27°C, Sidneyde hawa temperaturası +12°C bolsa, bul qalalardan 4 km biyiktegi hawa temperaturasını anıqlań.
24. Arqa Amerikadaǵı Ullı kóllerge qaysı kóller kiredi. Onıń ishinde eń tereńi 0,52 sekundlı tezliktegi exolot signalın kórsetti. Bul qaysı kól.
25. Makenzi Atabaska salası menen uzınlıǵı 5472 km, onıń barseyniniń maydanı bolsa 1800000 km.kv. dárya tarmaqları tıǵızlıǵın tabıń
26. Termometr 8 km biyiklikte -18°C kórsetedi. Bul waqıt jer betinde hawa temperaturası qanshaǵa teńligin esaplap tabıń.
27. Eger 0° - meridianda saat 12⁰⁰ kúndiz bolsa 30° batıs boylıq hám 30° shıǵıs boylıqta saat neshe bolıwın esaplap tabıń.

28. 2018-jil Jer júzi xalqı 7 mlrd 620 mln adamdı qurağanın esapqa alğan jaǵdayda, bul jıldıǵı 14 jasqa shekem bolǵan balalar úlesi 26 procentti qurasa, 14 jasqa shekemgi balalar sanın anıqlań.
29. Kitaptaǵı meteorologiyalıq baqlawlar yanvar ayında 76 mm, fevralda 62 mm, martta 105 mm jawın túskenligin kórsetti. Dáslepki úsh ayda 1 gektar maydanda hám 1 km.kv. maydanda qansha jawın túsiwin esaplap tabıń.
30. Ushıp baratırǵan dirijablda ornatiǵan barometr 238 mm di kórsetedi. Onıń jer betinen biyikligin tabıń.
31. Eger taw etegindegi hawa temperaturası +26°C taw shıńında +10°C bolsa, bul tawdıń biyikligin tabıń.
32. 2015-jıl jáhán xalqı 7 320 943 000 adamdı qurağan bolsa, 3 880 099 790 adam qalalarda jasaǵan. Sol jıǵı jáhán urbanizaciya kórsetkishin anıqlań.
33. Kievden Moskvaǵa shekem bolǵan 750 km li aralıq kartada 3 sm ge teń bolsa, kartanıń masshtabın anıqlań.
34. Samarqanddaǵı meteorologiyalıq stansiyada jıllıq jawın muǵdarı 328 mm ekenligi anıqlanǵan. 1 km.kv. maydanda qansha jawın túsiwin anıqlań.
35. Arxangelsk qalasında jıllıq jawın muǵdarı 500 mm, puwlanıwshılıq bolsa 400 mm ge teń, ıǵallıq koefficientin tabıń.
36. Teńiz qáddinde hawa temperaturası +25°C bolsa, 2,4 km biyiklikte hawa temperaturası qansha bolıwın esaplap tabıń.
37. Keshqurın saat 1⁰⁰ de -2°C; 7⁰⁰ de -4°C; 12⁰⁰ de +7°C; 19⁰⁰ de +4°C hawa temperaturası ólshengen. Ortasha sutkalıq hawa temperaturasın anıqlań.
38. Tashkent qalasında (4-saat poyası) kúndiz saat 12:25 bolǵanda, Vashington qalasında (78° batis boylıq) saat neshe bolıwın esaplap tabıń.
39. +10°C temperaturalı hawanıń 1 m.kub. da 4,14 gr suw puwı bar ekenligi belgili, hawanıń salıstırmalı ıǵallıǵın anıqlań.
40. Iyul ayında Pamir, Kavkaz hám Ural tawları eteklerinde hawa temperaturası +36°C; +24°C; +20°C bolsa, bul tawlardıń eń biyik shıńında hawa temperaturasın tabıń.
41. Yaltada iyul ayınıń ortasha hawa temperaturası +24,2°C, yanvar ayınıń ortasha temperaturası +3,7°C; Kiyevde iyul ayınıń ortasha hawa temperaturası +19,3 °C, yanvar ayınıń ortasha -6 °C bolsa, hár eki qalada hawa temperaturasınıń jıllıq terbelis amplitudasın esaplań.
42. Teńiz jaǵasında atmosfera basımı 760 mm sinap baǵanasına teń bolsa, xalıq punktinde bul basım 728 mm ge teń. Xalıq punkti jaylasqan orınıń absolyut biyikligin tabıń.
43. 1 metr kub hawada +20 °C da 14 g suw puwı bar ekenligi belgili, hawanıń salıstırmalı ıǵallıǵın anıqlań.
44. Guzorda qıs máwsiminde 105 mm jawın jawıwı anıqlanǵan 1 gektar maydanda bul máwsimde neshe m.kub. suw toplanadı.
45. Samar qalasında ıǵallıq koefficienti 0,7 puwlanıwshılıq 750 mm ge teń jıllıq jawın muǵdarın tabıń.
46. Kievden Murmanskke shekem bolǵan 2050 km li aralıq kartada 4,1 sm ge, tap sol aralıq kartada 8,2 sm ge, sol aralıqtıń ózi 16,4 sm ga teń bolsa, bul kartalardıń masshtabı qanday boladı?
47. Atmosfera basımı A noqatta 350 mm sinap baǵanasın, B noqat 550 mm sinap baǵanasın quraydı. Eger B noqatta hawa temperaturası +5°C bolsa, A noqattaǵı salıstırmalı biyiklik hám temperaturanı anıqlań.
48. +300°C temperaturalı hawanıń salıstırmalı ıǵallıǵı 60% ke teń. 1 metr kub hawadaǵı suw puwı muǵdarın anıqlań.
49. Taw eteginde basım 720 mm sinap baǵanasına teń bolsa, taw shıńındaǵı basım bolsa 570 mm sinap baǵanasına teń. Salıstırmalı biyiklikti anıqlań.
50. Ferǵanada qısta 56 mm, báhárde 67 mm, jazda 21 mm, gúzde 30 mm jawın jawadı. Hár bir máwsimde jıllıq jawındıń neshe procent jawıwın esaplap tabıń.
51. Okean astına qaray exolottan jiberilgen dawıs tolqını 8 sekundta qaytıp kelgeni belgilengen bolsa okean tereńligin anıqlań.
52. +20°C temperaturalı hawanıń 1 m³ ta 8,5 gr suw puwı bar ekenligi belgili, hawanıń salıstırmalı ıǵallıǵın anıqlań.
53. A noqatta hawa temperaturası -28°C, hawa basımı 480 mm sinap baǵanasına teń, B noqatta bolsa normal atmosfera basımı (760 mm) B noqattaǵı hawa temperaturasın anıqlań.
54. Kitap qalasında jıllıq jawın muǵdarı 545 mm puwlanıwshılıq bolsa 1250 mm ge teń ıǵallıq koefficientin tabıń.
55. Nurotada jıllıq jawın muǵdarı 206 mm, qısta jawındıń 43%; báhárde 43%; jazda 2%; gúzde 12% túsedi. Hár máwsimde neshe mm jawın jawıwın esaplań.

56. Grelandiya teńiziniń eń tereń jeri 5527 metr exolottan jiberilgen ultradawıs neshe sekundqa barıp qayıtıp keliwin esaplań.
57. Kievden Tashkentge shekem bolǵan 2490 km li aralıq kartada 75 sm ge teń bolsa, tap sol aralıq kartada 15 sm ge, sol aralıqtıń ózi 83 sm ge teń bolsa, bul kartalardıń masshtabı qanday boladı? Qaysı kartanıń masshtabı kishi?
58. A noqat temperaturası -40°C , hawa basımı 380 mm sınaq baǵanasına teń, B noqatta bolsa normal atmosfera basımı (760 mm) B noqattaǵı hawa temperaturasını anıqlań.
59. 40% salıstırmalı ıǵallıqqa iye bolǵan hawada suw puwı muǵdarı 2,91 gr ekenligi belgili. Hawanı tolıq toyınıw ushın neshe gramm suw puwı hám hawa temperaturasını anıqlań.
60. Termometr 8 km biyiklikte -18°C kórsetedi. Bul waqıt jer maydanınan hawa temperaturası qanshaǵa teńligin esaplap tabıń.
61. Dápterinińge 90° , 70° , 220° , 315° li azimut baǵdarların sızınıń hám ol gorizonttıń qaysı baǵdarı ekenligin kórsetiń.
62. Jerdiń maydan bóleginde $+5^{\circ}\text{C}$ temperatura bolsa 3400 m biyikliktegi temperaturanı esaplap tabıń.
63. Kievden Moskvaǵa shekem bolǵan 1980 km li aralıq kartada 15 sm ga teń bolsa, tap sol aralıq kartada 30 sm ge, sol aralıqtıń ózi 12 sm ge teń bolsa, bul kartalardıń masshtabı qanday boladı? Qaysı kartanıń masshtabı kishi?
64. Buxara qalasında jıllıq puwlanıw muǵdarı 1200 mm ıǵallıq koefficienti 0,2 ge teń jıllıq jawın muǵdarın tabıń.
65. Omonqutandaǵı meteorologiyalıq baqlawlar qısta 337 mm; báhárde 394 mm; jazda 24 mm hám gúzde 99 mm jawın túsiwin kórsetedi. Hár máwsimde neshe procent jawın jawıwın esaplap tabıń.
66. Dúnyadaǵı eń úlken kól Kaspiy teńiziniń eń tereń jeri 1025 metr, exolottan bul tereńlikke shekem jiberilgen ultradawıs qansha waqıtqa barıp qayıtıp keliwin esaplap tabıń.
67. Tashkentten jolǵa shıqqan “Afrosiyob” tez júrer poyezdi Buxaraǵa jetip kelgenge shekem 660 km aralıqtı basıp ótti. Bul aralıq kartada 16 sm ge teń. Kartanıń masshtabın anıqlań.
70. Maǵlıwmat boyınsha Ózbekstan Respublikası xalqı sanı 36,2 mln adam, maydanı bolsa 448,9 mın.km² di quraydı. Bul maǵlıwmatlardan paydalanıp mámleket xalqı tıǵızlıǵın anıqlań.
71. AQShlarınń ataqlı Yellouston milliy baǵınan atılıp shıǵıp atırǵan geyzerlerdiń birewiniń suw temperaturası $+88^{\circ}\text{C}$. Ol neshe metr tereńlikten atılıp shıǵıp atırǵanlıǵın anıqlań.
72. Arqa Amerikadaǵı Úlken qullar kóliniń tereńligi 614 metrdi quraydı. Ultradawıs signalınıń bul tereńge shekem barıp qayıtıw tezligin anıqlań.
73. 40% salıstırmalı ıǵallıqqa iye bolǵan hawada suw puwı muǵdarı 2,91 gr ekenligi belgili. Hawanı tolıq toyınıw ushın neshe gramm suw puwı hám hawa temperaturasını anıqlań.
74. Ózbekstan xalqı 2017-jıl 1-yanvar boyınsha, 32 120 500 adamdı quradı. Mámlekette jıl dawamında tuwılǵanlar sanı 71 500 adamdı, qayıtı bolǵanlar sanı bolsa 16 500 adamdı quradı. Migraciyada qatnasqanlar 33 800 adamdı quraǵan jaǵdayda, sonnan 15 100 danası immigrant, 17 700 danası emigrant bolsa, 2018-jıl 1-yanvar jaǵdayında Ózbekstan turaqlı xalqın tabıń.
75. Baltik teńizi suw duzlılıǵı 3 promille ge teń. Onıń suwınan 1 m³ alınsa, ol jaǵdayda qansha duz bar ekenin esaplań.
76. Atmosfera basımı A noqatta 350 mm sınaq baǵanası, B noqat 550 mm sınaq baǵanasın quraydı. Eger B noqatta hawa temperaturası $+5^{\circ}\text{C}$ bolsa, A noqattaǵı salıstırmalı biyiklik hám temperaturanı anıqlań.
77. $+20^{\circ}\text{C}$ temperaturalı hawada salıstırmalı ıǵallıq 75% ti quraydı. Bul hawanıń 1 metr kubında suw muǵdarı qansha grammǵa kóbeytirilse, hawa toyınıp jawın ajırala baslaydı.
78. Jerdiń betinde $+5^{\circ}\text{C}$ temperatura bolsa suw qaynawı múmkin bolǵan tereńlikte esaplap tabıń.
79. Oka dáryasınıń baslanıw jerindegi biyiklik 2245 m, quyılıw jerindegi biyiklik 163 m, dárya uzınlıǵı bolsa 1478 km ekenligi belgili bolsa, onıń qıyalıǵın anıqlań.
80. Tyanshan tawında 30 sm qalıńlıqta tıǵızlıǵı 0,40 gr/sm.kub.qa teń qar jawdı. Suw muǵdarın anıqlań?